

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет інформаційних технологій та управління

Кафедра управління

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
Жильцов О.Б.
« 01 » _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЛІДЕРСТВО

для студентів

спеціальності	073 Менеджмент
освітнього рівня	перший (бакалаврський)
освітньо-професійної програми	073.00.01 Менеджмент
спеціалізації	Управління персоналом

Київ – 2020

Розробник:

Бреус Юлія Володимирівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри управління факультету інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Поспелова Тетяна Вадимівна, доктор наук з держ. управління, доцент, професор кафедри управління факультету інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри управління
Протокол від 31 серпня 2020 р. № 9

Завідувач кафедри Л.М. Ільїч
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми "Менеджмент організацій")
(назва освітньої програми)

«18» серпня 2020 р.

Керівник освітньої програми О.В. Акіліна
(підпис)

Робочу програму перевірено

«31» серпня 2020 р.

Заступник директора/декана І.Ю. Мельник
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	3	
Семестр	6	
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	56	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	56	
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями проблеми організаційного лідерства; оволодіння сучасним інструментарієм менеджменту для забезпечення якості виконуваної роботи та розвитку організації, налагодження міжособистісної взаємодії при вирішенні професійних завдань, створення ефективної комунікації в процесі управління.

Завданнями дисципліни є оволодіння такими компетентностями:

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу
	ЗК-4	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
	ЗК-5	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
	ЗК-12	Здатність до генерування нових ідей (креативність)
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК-6	Здатність діяти соціально відповідально і свідомо
	ФК-7	Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту
	ФК-8	Здатність планувати діяльність організації та управляти часом
	ФК-9	Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань
	ФК-10	Здатність оцінювати виконувані роботи,

		забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації
	ФК-11	Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління
Додаткові фахові компетентності спеціалізацій	ДФК-2	Навички застосування сучасного інструментарію для забезпечення розвитку персоналу організації, наставництва, коучінгу та управління діловою кар'єрою

3. Результати навчання за дисципліною

Студент має знати та розуміти:

ПРН-3-3	Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства
----------------	--

Студент має **вміти**:

ПРН-У-6	Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи
ПРН-У-7	Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації
ПРН-У-8	Демонструвати навички аналізу ситуацій та здійснення комунікацій у різних сферах діяльності організації
ПРН-У-11	Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації
ПРН-У-12	Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності
ПРН-У-13	Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним
ПРН-У-15	Демонструвати спроможність застосовувати новітні технології у професійній діяльності, готовність і здатність шляхом самоосвіти, вивчення позитивного досвіду, удосконалювати свої управлінські навички.
ДПРН-2	Використовувати методи дисциплін, що вивчаються в рамках спеціалізації (кадрове адміністрування та HR-менеджмент, аудит персоналу, технології управління людськими ресурсами, управління поведінкою персоналу, наставництво, коучінг та управління діловою кар'єрою) для підвищення ефективності управління персоналом та забезпечення його розвитку.

3. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I.							
Лідерство на організаційному рівні							
Тема 1. Концепція організаційного лідерства	4	2	2	-	-	-	-
Тема: Лідерство як засіб вдосконалення процесу управління.	4	-	-	-	-	-	4
Тема 2. Організаційне лідерство в епоху змін	4	2	2	-	-	-	-
Тема: Плюси і мінуси системи делегування повноважень і відповідальності	4	-	-	-	-	-	4
Тема 3. Ціннісні основи лідерства	4	2	2	-	-	-	-
Тема: Концепція стейкхолдерства	4	-	-	-	-	-	4
Тема 4. Емоційне лідерство	4	2	2	-	-	-	-
Тема: Спрямування емоційно-інтелектуального ресурсу команди на досягнення цілей компанії	4	-	-	-	-	-	4
Модульний контроль	2						
Разом	34	8	8	-	-	-	16
Змістовий модуль II.							
Лідерство і організаційна культура							
Тема 1. Організаційна культура як управлінська діяльність	4	2	2	-	-	-	-
Тема: Роль лідера в управлінні організаційною культурою	4	-	-	-	-	-	4
Тема 2. Соціально-психологічний клімат в колективі	4	2	2	-	-	-	-
Тема: Шляхи регулювання соціально - психологічного клімату	4	-	-	-	-	-	4
Тема 3. Контркультура. Види контркультури в організації	4	2	2	-	-	-	-
Тема: Прихована опозиція	4	-	-	-	-	-	4
Модульний контроль	2						
Разом	26	6	6	-	-	-	12
Змістовий модуль III.							
Особистість лідера в організації							
Тема 1. Основні компетенції в реалізації лідерської позиції	4	2	2	-	-	-	-
Тема: Поняття про соціальну	4	-	-	-	-	-	4

відповідальність лідера							
Тема 2. Розвиток лідерів	4	2	2	-	-	-	-
Тема: Пропозиції щодо розвитку лідерства в організації	4	-	-	-	-	-	4
Тема 3. Кадровий резерв керівників	4	2	2	-	-	-	-
Тема: Плани розвитку для кандидата	4	-	-	-	-	-	4
Тема 4. Імідж лідера	4	2	2	-	-	-	-
Тема: Методи створення образу	4	-	-	-	-	-	4
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-	-
Разом	34	8	8	-	-	-	16
Змістовий модуль IV.							
Відносини лідерства у колективі							
Тема 1. Сутність управлінської команди	4	2	2	-	-	-	-
Тема: Заходи щодо підвищення ефективності діяльності управлінських команд	4	-	-	-	-	-	4
Тема 2. Лідерство і комунікації	4	2	2	-	-	-	-
Тема: Роль лідерства в міжособистісних комунікаціях	4	-	-	-	-	-	4
Тема 3. Комунікативна компетентність лідера	4	2	2	-	-	-	-
Тема: Діловий етикет	4	-	-	-	-	-	4
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-	-
Разом	26	6	6	-	-	-	12
Усього	120	28	28	-	-	-	56

4. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Лідерство на організаційному рівні

Лекція 1. Концепція організаційного лідерства (2 год).

Основні поняття і концепції лідерства. Організаційне лідерство як структурний феномен. Лідерство і керівництво як управлінські інструменти. Ознаки оптимального управління співробітником. Ознаки поганого / хорошого співробітника. Влада і лідерство. Філософія партисипативного управління. Лідер як служитель: доступність, спілкування, підтримка. Лідерство як засіб вдосконалення процесу управління.

Ключові поняття: *організаційне лідерство; керівництво; влада; партисипативне управління; лідер-служитель.*

Семінарське заняття №1. Концепція організаційного лідерства (2 год).

Лекція 2. Організаційне лідерство в епоху змін (2 год).

Ефективність організаційного лідерства в епоху змін. Тренди 21 століття. Зміни та управління змінами в сучасному світі. VUCA-світ. Лідер змін і його компетенції. Сучасні стилі управління. Делегування повноважень і відповідальності як ефективний стиль управління талантами. Принципи моделі управління на основі делегування повноважень. Права і обов'язки керівника та співробітника. Відповідальність за дії, за управління, за

результат. Плюси і мінуси системи делегування повноважень і відповідальності.

Ключові поняття: *VUCA-світ; лідер змін; делегування; управління талантами; відповідальність; контроль.*

Семінарське заняття №2. Організаційне лідерство в епоху змін (2 год).

Лекція 3. Ціннісні основи лідерства (2 год).

Моральний вигляд і ціннісні орієнтації лідера. Термінальні та інструментальні цінності лідерів. Класифікація лідерства на основі парадигми цінностей. Етичні моделі лідерства Ходжкінсона. Характеристики ціннісного лідерства. Концепція стейкхолдерства.

Ключові поняття: *цінності; ціннісні орієнтації; ціннісне лідерство; стейкхолдери.*

Семінарське заняття №3. Ціннісні основи лідерства (2 год).

Лекція 4. Емоційне лідерство (2 год).

Поняття емоційного інтелекту. Взаємозв'язок емоційного інтелекту і ефективності управлінської діяльності. Ресурсна сила емоцій: в отриманні інформації, прийнятті рішень, реалізації бізнес-задач. Основні якості ефективного керівника: емоційна гнучкість, здатність використовувати весь спектр емоцій для вирішення завдань. Розпізнавання емоцій і причин їх виникнення. Спрямування емоційно-інтелектуального ресурсу команди на рішення бізнес-задач і досягнення цілей компанії. Управління своїми і чужими емоціями.

Ключові поняття: *емоційне лідерство; емоційний інтелект; емоції; емоційна гнучкість; емоційне здоров'я.*

Семінарське заняття №4. Емоційне лідерство (2 год).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Лідерство і організаційна культура

Лекція 5. Організаційна культура як управлінська діяльність (2 год).

Поняття про організаційну культуру. Основні характеристики організаційної культури. Складові організаційної культури. Рівні проявів організаційної культури: базові уявлення, декларовані цінності, артефакти. Управління організаційною культурою. Підходи щодо формування організаційної культури. Етапи розвитку організаційної культури. Принципи внесення змін в існуючу організаційну культуру. Роль лідера в управлінні організаційною культурою.

Ключові поняття: *організаційна культура; візія; місія; базові уявлення; декларовані цінності; артефакти.*

Семінарське заняття №5. Організаційна культура як управлінська діяльність (2 год).

Лекція 6. Соціально-психологічний клімат в колективі (2 год).

Поняття про соціально-психологічний клімат в колективі. Ознаки сприятливого соціально-психологічного клімату в колективі. Фактори, які впливають на соціально-психологічний клімат колективу. Створення сприятливого соціально-психологічного клімату в колективі. Співвідношення та взаємовплив психологічних потреб людей на клімат в колективі. Шляхи регулювання соціально-психологічного клімату.

Ключові поняття: *соціально-психологічний клімат; потреби.*

Семінарське заняття №6. Соціально-психологічний клімат в колективі (2 год).

Лекція 7. Контркультура. Види контркультури в організації (2 год.)

Взаємозв'язок контркультури та неформальної організації. Види контркультур. Пряма опозиція цінностям домінуючої культури. Опозиція структури влади в межах домінуючої культури. Опозиція зразкам стосунків і взаємодій, що підтримуються домінуючою культурою. Прихована опозиція.

Ключові поняття: *контркультура, домінуюча культура, неформальна організація, влада, опозиція.*

Семінарське заняття №7. Контркультура. Види контркультури в організації (2 год).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III **Особистість лідера в організації**

Лекція 8. Основні компетенції в реалізації лідерської позиції (2 год).

Компоненти особистісного ресурсу лідерської позиції: мотиваційно-ціннісний, інтелектуально-когнітивний, емоційний, комунікативно-поведінковий. Моделі компетенцій. Основні типи компетенцій. Компетенції успішного керівника в 21 столітті. Лідерські компетенції. Мотивація до досягнення. Внутрішнє прагнення до саморозвитку. Креативність. Працездатність. Уміння надихати, заражати ідеями. Емоційна компетентність. Управлінська компетентність. Поняття про соціальну відповідальність лідера.

Ключові поняття: *лідерська позиція; особистісний ресурс; компетенції; мотивація до досягнення; креативність; соціальна відповідальність.*

Семінарське заняття №8. Основні компетенції в реалізації лідерської позиції (2 год).

Лекція 9. Розвиток лідерів (2 год).

Методи професійного та особистісного зростання. Розвиток лідерських компетентностей. Безперервне самовдосконалення: розвиток особистої мотивації, розвиток індивідуальних інтелектуальних і моральних лідерських якостей, розвиток соціальної компетентності. Коучинг: види, цілі, базові техніки. Методи профілактики дезадаптації лідерів організації, збереження їх здоров'я і професійного довголіття. Пропозиції щодо розвитку лідерства в організації.

Ключові поняття: *розвиток; коучинг; тренінг; психологічне здоров'я.*
Семінарське заняття №9. Розвиток лідерів (2 год).

Лекція 10. Кадровий резерв керівників (2 год).

Завдання формування кадрового резерву. Етапи у роботі з резервом. Критерії при підборі кандидатів у резерв. Процедура відбору в резерв. Форми підготовки резерву керівників. Плани розвитку для кандидата.

Ключові поняття: *кадровий резерв; план розвитку кандидатів.*

Семінарське заняття №10. Кадровий резерв керівників (2 год).

Лекція 11. Імідж лідера (2 год).

Поняття іміджу. Особливості іміджу: динамічність, активність, інформативність, цілеспрямованість. Види іміджу. Схожість та відмінність понять «імідж», «репутація», «образ», «роль». Поняття та основні компоненти структури особистісного іміджу: поверхневі та глибинні характеристики іміджу. Зовнішній вигляд, іміджева символіка, соціально-ролеві та індивідуально-особистісні властивості іміджу. Методи створення образу.

Ключові поняття:

Семінарське заняття №11. Імідж лідера (2 год).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV

Відносини лідерства у колективі

Лекція 12. Сутність управлінської команди (2 год).

Командоутворення як ключове завдання лідерів керівників. Сутність управлінської команди. Сутність управлінської команди. Життєвий цикл управлінської команди. Основні фактори формування управлінської команди. Особливості формування управлінської команди. Методи формування ефективних управлінських команд. Заходи щодо підвищення ефективності діяльності управлінських команд.

Ключові поняття: *управлінська команда; командоутворення.*

Семінарське заняття №12. Сутність управлінської команди (2 год).

Лекція 13. Лідерство і комунікації (2 год).

Сутність міжособистісних комунікацій у груповій та командній роботі. Типи комунікацій: формальні та неформальні. Завдання та ознаки різних типів комунікацій. Вимоги до формування комунікативних компетенцій. Особливості управлінського спілкування. Форми управлінського спілкування. Особливості управління людськими ресурсами в умовах кризи. Технології вивільнення персоналу в умовах кризи: даунсайзинг, реінжиніринг, аутплейсмент. Роль лідерства в міжособистісних комунікаціях.

Ключові поняття: *міжособистісні комунікації; формальні та неформальні комунікації; комунікативні компетенції; управлінське спілкування; даунсайзинг; реінжиніринг; аутплейсмент.*

Семінарське заняття №13. Лідерство і комунікації (2 год).

Лекція 14. Комунікативна компетентність лідера (2 год).

Сутність, складові міжособистісної комунікативної взаємодії. Управлінські помилки у комунікативній взаємодії та механізми їх усунення. Вплив критики/самокритики на ефективність управлінської лідерської діяльності. Методи комунікативного впливу. Відмінності та особливості ділового спілкування. Ділові переговори: визначення поняття. Підготовка до переговорів: визначення цілей, плану, засобів взаємодії з партнерами у спілкуванні, техніки виявлення прихованих інтересів співрозмовника, способи уникнення конфліктних ситуацій. Зовнішній вигляд, невербальні сигнали, мовленнєві особливості ділового спілкування. Діловий етикет.

Ключові поняття: комунікативна компетентність; критики; похвала; комунікативний вплив; ділове спілкування; ділові переговори; діловий етикет.

Семінарське заняття №14. Комунікативна компетентність лідера (2 год).

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	3	3	4	4	3	3
Відвідування семінарських занять	1	4	4	3	3	4	4	3	3
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	4	40	3	30	4	40	3	30
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	3	15	4	20	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	93	-	76	-	93		76
Максимальна кількість балів: 338									
Розрахунок коефіцієнта: Коефіцієнт: 3,38 (338:100= 3,38)									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовний модуль 1.			
1	Лідерство як засіб вдосконалення процесу управління	4	5
2	Плюси і мінуси системи делегування повноважень і відповідальності	4	5
3	Концепція стейкхолдерства	4	5
4	Спрямування емоційно-інтелектуального ресурсу команди на досягнення цілей компанії	4	5
Змістовний модуль 2.			
5	Роль лідера в управлінні організаційною культурою	4	5
6	Шляхи регулювання соціально - психологічного клімату	4	5
7	Прихована опозиція	4	5
Змістовний модуль 3.			
8	Поняття про соціальну відповідальність лідера	4	5
9	Пропозиції щодо розвитку лідерства в організації	4	5
10	Плани розвитку для кандидата	4	5
11	Методи створення образу	4	5
Змістовний модуль 4.			
12	Заходи щодо підвищення ефективності діяльності управлінських команд	4	5
13	Роль лідерства в міжособистісних комунікаціях	4	5
14	Діловий етикет	4	5
	Разом:	56	60

Критерії оцінювання завдань та кількість балів:

- своєчасність виконання навчальних завдань – 1 бал;
- повний обсяг їх виконання – 1 бал;
- якість виконання навчальних завдань – 1 бал;
- самостійність виконання – 1 бал;
- творчий підхід та ініціативність у виконанні завдань – 1 бал.

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Після вивчення студентами тем навчального курсу, що входять до окремої змістової теми, проводиться модульний контроль. Для його проведення використовуються варіанти модульних контрольних робіт. Зміст завдань охоплює всі питання теми, включаючи винесені на самостійне вивчення.

Складовими частинами варіанту контрольного модульного завдання є: тести, теоретичні питання та ситуаційна вправа. Кожна контрольна робота оцінюється 25 балами, з них: 10 балів – тестові завдання (1 правильна відповідь – 1 бал), 10 балів – теоретичні питання (90-100% відповіді на 2 теоретичні питання), 5 балів – ситуаційна вправа (90-100% розв'язання ситуаційної вправи).

6.4 **Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.**

Семестровий контроль проводиться у вигляді заліку. Залік оцінюється за результатами модульного та поточного контролю (поточного опитування, виконання завдань для самостійних робіт та певних видів робіт на семінарських заняттях) протягом семестру.

6.5. **Шкала відповідності оцінок**

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом: 120 год., лекції – 28 год., семінарські заняття – 28 год., самостійна робота – 56 год., модульний контроль – 8 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV
Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II			Змістовий модуль III				Змістовий модуль IV		
Назва модуля	Лідерство на організаційному рівні				Лідерство і організаційна культура			Особистість лідера в організації				Відносини лідерства у колективі		
Кількість балів за модуль	93				76			93				76		
Лекції	№1 (1 б.)	№2 (1 б.)	№3 (1 б.)	№4 (1 б.)	№5 (1 б.)	№6 (1 б.)	№7 (1 б.)	№8 (1 б.)	№9 (1 б.)	№10 (1 б.)	№11 (1 б.)	№13 (1 б.)	№13 (1 б.)	№14 (1 б.)
Теми лекцій	Концепція організаційного лідерства	Організаційне лідерство в епоху змін	Ціннісні основи лідерства	Емоційне лідерство	Організаційна культура як управлінська діяльність	Соціально-психологічний клімат в колективі	Контркультура. Види контркультури в організації	Основні компетенції в реалізації лідерської позиції	Розвиток лідерів	Кадровий резерв керівників	Імідж лідера	Сутність управлінської команди	Лідерство і комунікації	Комунікативна компетентність лідера
Семінарські заняття	№1 (11 б.)	№2 (11 б.)	№3 (11 б.)	№4 (11 б.)	№5 (11 б.)	№6 (11 б.)	№7 (11 б.)	№8 (11 б.)	№9 (11 б.)	№10 (11 б.)	№11 (11 б.)	№13 (11 б.)	№13 (11 б.)	№14 (11 б.)
Теми семінарських занять	Концепція організаційного лідерства	Організаційне лідерство в епоху змін	Ціннісні основи лідерства	Емоційне лідерство	Організаційна культура як управлінська діяльність	Соціально-психологічний клімат в колективі	Контркультура. Види контркультури в організації	Основні компетенції в реалізації лідерської позиції	Розвиток лідерів	Кадровий резерв керівників	Імідж лідера	Сутність управлінської команди	Лідерство і комунікації	Комунікативна компетентність лідера
Самостійна робота	5б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.
Поточний контроль	Модульна контрольна робота 1 (25 б.)				Модульна контрольна робота 2 (25 б.)			Модульна контрольна робота 3 (25 б.)				Модульна контрольна робота 4 (25 б.)		
Підсумковий контроль	Залік													
Всього балів: 338	Коефіцієнт 3.38													

8. Рекомендована література

Базова:

1. Бабаєв В. М., Шаронова Н. В. Організаційна культура керівника: Навчальний посібник. – Харків: НТУ «ХП», 2005. – 260 с.
2. Баранова И. П. Организационное поведение: учеб. пособие. — М.: Маркет ДС Корпорейшн, 2007. — 166 с.
3. Бланшар К. Лидерство: к вершинам успеха / К. Бланшар. – СПб.: Питер, 2008. – 368 с.
4. Бояцис Р. Резонансное лидерство: Самосовершенствование и построение плодотворных взаимоотношений с людьми на основе активного сознания. Оптимизма и эмпатии / Р. Бояцис. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2007. – 300 с.
5. Брич В.Я. Психологія управління: навч. посібник / В.Я. Брич, М.М. Корман. – Київ: Кондор, 2013. – 384 с.
6. Ньюстром Дж., Девис К. Организационное поведение / Дж. Ньюстром, К. Девис. – СПб. : Питер, 2000. – 436 с.
7. Скібіцька Л. І. Лідерство та стиль роботи менеджера.: Навчальний посібник / Л. І. Скібіцька. – К.: Центр учбової літератури, 2009. —181с.
8. Татенко В. О. Лідер XXI / В. О. Татенко // Leader XXI: Соц. психолог. студії. – К.: Корпорація, 2004. – 198 с.

Допоміжна:

9. Адизес И. Развитие лидеров: Как понять свой стиль управления и эффективно общаться с носителями иных стилей / Ицхак Кальдерон Адизес; Пер. с англ. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2008. – 259 с.
10. Андреева И. В. Этика деловых отношений / И. В. Андреева – СПб.: Вектор, 2006. – 160 с.
11. Глумаков В.Н. Организационное поведение / : В.Н. Глумаков М., 2002 г., 256 с.
12. Гоулман Д. Эмоциональное лидерство: Искусство управления людьми на основе эмоционального интеллекта / Дэниел Гоулман, Энни Макки, Ричард Бояцис. – М., Альпина Бизнес Букс, 2008 г. – 301 с.
13. Джордж Дж.М., Джоунс Г.Р. Организационное поведение. Основы управления / Дж.М. Джордж, Г.Р. Джоунс - М., 2003. – 463 с.
14. Карамушка Л.М. Психологія управління: Навч. посіб. – К.: Міленіум, 2003. – 344 с.
15. Ке де Ври М. Мистика лидерства: Развитие эмоционального интеллекта / М. Ке де Ври. – М.: Альпина Паблицер, 2003.
16. Лидерство в эпоху новой экономики: почти все попрежнему. [Електронний ресурс]. – Режим доступу.: <http://www.management.com.ua/ld/ld021.html>
17. Психологічний клімат колективу / Упоряд.: О.Марінушкіна, за заг. ред. С. Максименко, О. Главник – К.: Главник, 2004. – 96 с.
18. Роджерс Ф. Дж. ІВМ. Взгляд изнутри. Человек – фирма — маркетинг : пер. с англ. / Роджерс Ф. Дж. – М ; Прогресс, 1990. – 280 с.
19. Спивак В. А. Корпоративная культура / В. А. Спивак– СПб.: Питер, 2001. – 352 с.
20. Хекхаузен Х. Мотивация и деятельность. – Петербург : Питер, Сенс, 2003. – 436 с.